

ZBIÓR TESTÓW O PTAKACH
opracował: Zbigniew Gierszewski

Wzorcowy test o ptakach na konkurs ornitologiczny w Kaszubskim LO w Brusach

1. Wstaw odpowiednio: 1) trznadel, 2) ortolan, 3) zięba
 - a) kuper szarobrazowy i tylko żółta plamka pod dziobem
 - b) kuper rdzawy lub rudy, mniej lub bardziej żółty na głowie i spodzie ciała
2. Wstaw odpowiednio: 1) kuropatwa, 2) bażant, 3) przepiórka, 4) jarząbek
 - a) długi ogon, lata bardzo niechętnie, głowa i szyja u samca czarna z zielonym połyskiem
 - b) tułów masywny, beczułkowaty, z ciemną plamą na spodzie
 - c) tułów masywny, beczułkowaty, głowa z czubkiem, ciemne plamki na całym spodzie ciała
3. Wstaw odpowiednio: 1) kania ruda, 2) kania czarna
 - a) bardziej widlasty ogon i węższe skrzydła
 - b) skrzydła szersze, nie tak szczupła
4. Wstaw odpowiednio: 1) mazurek, 2) wróbel
 - a) nieco większy, z bardziej płaską głową
 - b) słabszy dziób, ciemna plamka na policzku, nie tak wrzaskliwy
5. Wstaw odpowiednio: 1) czapla biała, 2) czapla nadobna
 - a) duża, o białym ubarwieniu
 - b) mniejsza, o białym ubarwieniu, wiosną tasiemkowatymi piórami na czubku głowy
6. Wybierz odpowiednią nazwę: 1) bernikla, 2) gęgawa, 3) gęś zbożowa
Gęś z czarną szyją -
7. Wstaw odpowiednio: 1) brzegówka, 2) oknówka, 3) jerzyk, 4) dymówka
 - a) największy, żeruje na małych i bardzo dużych wysokościach, nie siada na drutach
 - b) najmniejszy, żeruje chętnie nad wodą
 - c) ogon wcięty, ale skrajne sterówki bez wydłużonych końcówek, spód biały
 - d) żeruje nisko, tuż przy ziemi, czerwonobrazowe podgardle
8. Czarno-siwy krukowaty -
9. Giniący amator nasion chwastów z kolorową głową -
10. Skowronek z czubkiem -
11. Sikora z niebieską czapeczką -
12. Samiec ma czarną twarz i pierś, a rudy ogon -

13. Nasz najpospolitszy ptak drapieżny, poluje na gryzonię -

14. Przybysz z Indii, inaczej synogarlica turecka -
15. Świetnie pływa, nurkuje i łowi ryby, wcale nie na złość wędkarzom, a potem suszy skrzydła -
16. Jaki gatunek ptaków robi zapasy nakłuwając swą zdobycz na kolce? -

17. Czarny ptak z rodziny drozdów o melodyjnym śpiewie -
18. Rozszyfruj skrót OTOP -

19. Rezerwat ornitologiczny w Zaborskim PK -
20. W ramach sieci Natura 2000 OSOP to

**I Konkurs Ornitologiczny o Kulika Wielkiego
 Kaszubskie liceum ogólnokształcące, Brusy 2006**

W karcie odpowiedzi dla pytań od 1 do 9 wpisz tylko numerację ptaków!

21. Wstaw odpowiednio: 1. grzywacz, 2. gołąb miejski, 3. sierpówka, 4. siniak,
 5. turkawka
- największy, na boku szyi biały kołnierz, a wokół zielonkawy i purpurowy połysk, biały sierp w poprzek skrzydeł
 - mniejszy, na boku szyi i głowy zielonkawy połysk
 - średni, na boku szyi i głowy zielonkawy połysk, u dołu purpurowy, ciemne paski na skrzydłach
 - wąski ciemny pasek z tyłu szyi u dorosłych
 - biała lub niebieskawa plama z 3 lub 4 czarnymi paskami u samca koło szyi
22. Wstaw odpowiednio: 1. rokitniczka, 2. wodniczka
- dłuższa szyja, spód ciała pstry, wznosząco-opadający lot tokowy nad łąkami
 - grubsza szyja, spód ciała jasny, wznosząco-opadający lot tokowy nad krzewami i wyższymi zaroślami
23. Wstaw odpowiednio: 1. dubelt, 2. słonka, 3. krzyk, 4. bekasik
- skrajne lotki w locie tokowym wydają beczące dźwięki, spłoszony wznosi się zygzakiem, robi uniki
 - spłoszony odlatuje prosto, niemal poziomo, tokuje na ziemi

- c) najmniejszy, spłoszony startuje zwykle dopiero spod nóg
 - d) największy, ciężka sylwetka, ale spłoszony startuje niemal pionowo
24. Wstaw odpowiednio: 1. kania ruda, 2. kania czarna
- a) bardziej widlasty ogon i węższe skrzydła
 - b) skrzydła szersze, nie tak szczupła
25. Wstaw odpowiednio: 1. uszatka, 2. sowa błotna
- a) spotykana na łąkach, torfowiskach, wrzosowiskach i wydmach, często aktywna za dnia, gniazduje na ziemi
 - b) spotykana w lasach, parkach, zadrzewieniach śródpolnych, dzień spędza na drzewie lub wysokim krzewie, zajmuje gniazda wron, srok, myszołowów, jastrzębi, kani, wyjątkowo w dziupli
26. Wstaw odpowiednio: 1. łączak, 2. brodziec piskliwy, 3. samotnik
- a) tułów wielkości szpaka, drobne brązowe paski na ogonie
 - b) nieco większy, czarne grube paski na ogonie, biały kuper
 - c) mniejszy, ciemny kuper, biały pasek wzdłuż skrzydła
27. Wstaw odpowiednio: 1. gęś zbożowa, 2. gęgawa, 3. gęś białoczelna
- a) największa, jasna głowa i gruba szyja, duży pomarańczowy dziób
 - b) ciemna głowa, biała łata z przodu głowy, długi dziób z czernią
 - c) gruba szyja, biała łata z przodu głowy, czarny pręgowany brzuch
28. Wstaw odpowiednio: 1. świergotek drzewny, 2. świergotek łąkowy
- a) większy, dłuższy, tylny pazur krótszy, mocniej wygięty, kreski na bokach coraz węższe, zanikające ku tyłowi
 - b) mniejszy, krótszy, tylny pazur mniej wygięty, kreski na bokach grube, nie zanikające
29. Wstaw odpowiednio: 1. wrona, 2. kruk, 3. sójka, 4. kawka, 5. sroka, 6. gawron, 7. orzechówka
- a) największy, gruby kark, mocny dziób łukowato zakrzywiony, ogon klinowato ścięty
 - b) czarno-siwy
 - c) okrągła głowa, cienki dziób
 - d) czarno-biały, zmienna częstość machania skrzydłami
 - e) wielkością zbliżony do gołębia, krótki dziób
 - f) kolorowy
 - g) szeroko zaokrąglone skrzydła, „kusa” sylwetka, jasne kropki na ciemnobrązowym tle
30. Rozszyfruj skrót OSOP z sieci Natura 2000
31. Cenne ornitologicznie obszary wodno-błotne chroni konwencja. Jaka?
32. Mały sokół z długim ogonem, często wypatruje zdobyczy zawisając w powietrzu
33. Ptak z rodziny kuraków, żywi się stonką ziemniaczaną
34. Nasz największy ptak drapieżny
35. Nasz najmniejszy ptaszek, nawet zimą szukający jajeczek owadów wśród gałązek drzew iglastych
36. Co to jest grązyca?
37. Gdzie ptak ma lotki, a gdzie sterówki?
38. Kiedy daje nurka przemakają mu wszystkie piórka?

39. Wymień dzięcioły polskie (im więcej, tym lepiej)
(w nazwach dwuczłonowych dzięciołów wpisz tylko człon drugi!)
40. Żółty ma kubraczek, między gałęziami się uwija i co chwile woła "Zofija"?
41. W jakim miesiącu przypadają Europejskie Dni Ptaków?

II Konkurs Ornitologiczny o Kulika Wielkiego Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Brusach, 2007

W karcie odpowiedzi dla pytań od 1 do 8 wpisz tylko numerację (1, 2 lub 3)!

42. Wstaw odpowiednio: 1. sierpówka, 2. siniak, 3. grzywacz
- największy, na boku szyi biały kołnierz, a wokół zielonkawy i purpurowy połysk, biały sierp w poprzek skrzydeł
 - mniejszy, na boku szyi i głowy zielonkawy połysk
 - wąski ciemny pasek z tyłu szyi u dorosłych
43. Wstaw odpowiednio: 1. dubelt, 2. krzyk, 3. słonka
- skrajne lotki w locie tokowym wydają beczące dźwięki, spłoszony wznosi się zygzakiem, robi uniki
 - spłoszony odlatuje prosto, niemal poziomo, tokuje na ziemi
 - największy, ciężka sylwetka, ale spłoszony startuje niemal pionowo
44. Wstaw odpowiednio: 1. gęś zbożowa, 2. gęgawa, 3. gęś białoczerna
- największa, jasna głowa i gruba szyja, duży pomarańczowy dziób
 - ciemna głowa, biała łata z przodu głowy, długi dziób z czernią
 - gruba szyja, biała łata z przodu głowy, czarny pręgowany brzuch
45. Wstaw odpowiednio: 1. wrona, 2. kawka, 3. gawron
- czarno-siwy
 - okrągła głowa, cienki dziób
 - wielkością zbliżony do gołębia, krótki dziób
46. Wstaw odpowiednio: 1. jarząbek, 2. bązant, 3. kuropatwa,
- długi ogon, lata bardzo niechętnie, głowa i szyja u samca czarna z zielonym połyskiem
 - tułów masywny, beczułkowaty, z ciemną plamą na spodzie
 - tułów masywny, beczułkowaty, głowa z czubkiem, ciemne plamki na całym spodzie ciała
47. Wstaw odpowiednio: 1. oknówka, 2. jerzyk, 3. dymówka
- największy, żeruje na małych i bardzo dużych wysokościach, nie siada na drutach
 - ogon wcięty, ale skrajne sterówki bez wydłużonych końcówek, spód biały
 - żeruje nisko, tuż przy ziemi, czerwono-brązowe podgardle
48. Przyporządkuj kształt skrzydła funkcji, którą najlepiej spełnia: 1. skrzydła duże, szerokie, 2. skrzydła długie, wąskie, 3. skrzydła silne, mniejsze
- szybowanie pod wiatr
 - krążenie w prądach wstępujących

- c) lot aktywny
49. Przyporządkuj jakość poszczególnym zmysłom ptaków: 1. bardzo dobry, 2. dobry, 3. słaby
- a) słuch
 - b) węch
 - c) wzrok
50. Bociany białe gniazdujące w Polsce udają się na zimowiska drogą przez (wstaw odpowiednio znak X)
- a) zachodnią Europę i Gibraltar
 - b) Włochy i Sycylię
 - c) Bałkany i Azję Mniejszą
51. Wymień dwie najważniejsze funkcje śpiewu samców w okresie godowym.
52. Jaki ptak z rodziny kuraków, żywi się stonką ziemniaczaną? Czy odlatuje na zimę?
53. Czym różni się pławice od grążyc?
54. Świetny rybak zwany krukiem morskim.
55. Gdzie gniazduje tracz nurogęs?
56. Po co ptaki niektórych gatunków (np. perkozy) znoszą do gniazda gnijące części roślin?
57. Co wspólnego ma pierwsza stolica Polski z ptakami, oprócz tego, że tam żyły i żyją?
58. Gdzie orzeł i łabędź stale ze sobą sąsiadują?
59. Jak nazywa się skóra pokrywająca nasadę dzioba ptaka?
60. W jakie dni przypadają Europejskie Dni Ptaków?
61. Jedyne nasz kurak odlatujący na zimę to?
62. Wierząco dawniej, że przemienia się na zimę w krogulca?
63. Jakie ptaki gniazdują tylko w norach wykopanych w skarpach?
64. Rozszyfruj skrót OSO i SOO z sieci Natura 2000. Czy mogą się pokrywać?
65. Jaka konwencja chroni cenne ornitologicznie obszary wodno-błotne?

Brusy, 12.12.2008

III Konkurs Ornitologiczny o Kulika Wielkiego

Test o ptakach dla szkół podstawowych

1. Uszereguj od największego do najmniejszego (kawka, wrona, sroka)
2. Jaka jaskółka buduje gniazda pod okapami dachów?
3. Gdzie buduje gniazda perkoz dwuczuby?
4. Po co łabędziowi długa szyja?
5. Spośród następujących gatunków: kormorany, bieliki, czaple, żurawie, kruki, brzegówki – kolonie lęgowe zakładają -

6. Dlaczego jaja ptaków gnieźdzących się na ziemi (piasku) są plamkowane, a nie jednokolorowe?
7. Który z ptaków chodzi po pniu drzewa głową w dół?
a) dzięcioł b) kowalik c) sójka
8. Największą sową w Polsce jest:
a) uszatka b) puchacz c) pójdzka d) włochatka
9. Sierpówka jest gołębiem zawdzięczającym swoją nazwę:
a) wydawanym przez siebie dźwiękiem
b) wzorowi na szyi w kształcie sierpa
c) temu, że gnieździ się na polach uprawnych
d) temu, że najpóźniej przystępuje do lęgów
10. Jaskółką jest:
a) sosnówka b) oknówka c) dzierlatka d) dymówka
e) muchołówka f) brzegówka g) jerzyk
11. Ptakiem świetnie ukrytym w gęstej roślinności łąki, którego łatwiej usłyszeć niż zobaczyć, jest:
a) pliszka żółta b) trznadel c) derkacz d) przepiórka
12. Jak poluje czapla siwa?
a) stoi w wodzie i czeka na przepływające ryby
b) chodzi po łące szukając żab i ślimaków
c) chwytą w locie większe owady
d) nurkuje pod wodą w poszukiwaniu pokarmu
13. Skowronek borowy inaczej
14. Po co dzięciołowi sztywne pióra w ogonie?
15. Mały sokół z długim ogonem, często wypatruje zdobyczy zawisając w powietrzu -
16. Niegdyś popularny ptak łowny naszych pól z podkową na piersi -
17. Smukły drapieżnik z mocno rozwidlonym ogonem -
18. Nasz najpospolitszy ptak drapieżny, poluje na gryzonie -
19. Najmniejsza ze sów – wielkość szpaka -
20. Pospolity czarny ptak o melodyjnym śpiewie -
21. Uboga lub bogatka -
22. Skowronek z czubkiem -
23. Przyporządkuj: sroka, sójka
a) skrzeczący ptak lasów, białe i niebieskie lusterka na skrzydłach,
b) skrzeczący ptak pól i zadrzewień, długi ogon.
24. Czy „ptasie mleczko” to mit, bo ptaki to nie ssaki? (tak/nie)
25. Pióra w ogonie ptaka nazywamy:
a) sterówkami,
b) barkówkami,
c) lotkami,

d) pokrywami.

26. Natura 2000 chroni przede wszystkim:

- a) ssaki,
- b) rośliny,
- c) ptaki,
- d) owady

III Konkurs Ornitologiczny o Kulika Wielkiego **Test o ptakach dla szkół ponadpodstawowych**

1. Do ptaków krukowatych należy (podkreśl właściwe odpowiedzi):

- a) kormoran
- b) szpak
- c) sroka
- d) wrona siwa
- e) czubatka
- f) sójka
- g) gawron
- h) kawka
- i) orzechówka

2. Które z wymienionych gatunków ptaków uznawane są za zagrożone wyginięciem w skali świata:

- a) kruk,
- b) wodniczka,
- c) derkacz,
- d) mysikrólik

3. Ptakiem świetnie ukrytym w gęstej roślinności łąki, którego łatwiej usłyszeć niż zobaczyć, jest:

- a) pliszka żółta
- b) trznadel
- c) derkacz
- d) przepiórka

4. Tak zwane strefy ochronne tworzy się wokół gniazd:

- a) derkacza
- b) puszczyka
- c) orła przedniego
- d) rybołowa

5. Po co kormoranowi sztywne pióra w ogonie?

6. Co to jest plama lęgowa?

7. Jakie ptaki budują gniazda w ziemnych skarpach?

8. Bociany białe gniazdujące w Polsce udają się na zimowiska drogą przez

- d) zachodnią Europę i Gibraltar
- e) Włochy i Sycylię
- f) Bałkany i Azję Mniejszą

9. Brodziec wielkości kosa z nogami i dziobem u nasady czerwonym -

10. Największy kurak naszych lasów. Dziś rzadki, chociaż 40 lat temu zamieszkiwał zaborskie bory -

11. Nieduży ptak wielkości wróbla, ziarnojad żyjący na zakrzaczonych miedzach i skrajach pól. Samczyk w swoim upierzeniu ma dużo koloru czerwonego -

12. Pokrzewka z czarnym wierzchem głowy -

13. Przyporządkuj: czeczotka, makolągwa, szczygieł

- a) lotki i sterówki biało obrzeżone, największy, je wyłącznie nasiona chwastów,

- b) na skrzydłach dwie białe pręgi, najmniejszy, zimną je nasiona brzozy i olchy,
 - c) na głowie czerwono-biało-czarny, na skrzydle żółta pręga, przysmakami są nasiona ostów.
14. Przyporządkuj: nur czarnoszyi, tracz nurogęś, kormoran czarny, perkoz rdzawoszyi
- a) świetnie nurkuje, większy od nurogęsi, samiec ma długie czarne paski na szyi, rządki plam na grzbiecie,
 - b) świetnie nurkuje, nieco mniejszy od krzyżówki, szare policzki, wierzch ciała jednolicie czarnobrazowy,
 - c) świetnie nurkuje, nieco mniejszy od gęsi, biała plama na policzku, dziób zakrzywiony, nie piłkowany,
 - d) świetnie nurkuje, nieco mniejszy od gęsi, biała pierś, czarny grzbiet u samca, dziób zakrzywiony, piłkowany.
15. Przyporządkuj: cyranka, cyraneczka
- a) samiec w szacie godowej ma dużą białą brew, u samicy jest mniejsza,
 - b) samiec w szacie godowej z zielonym polem za okiem.
16. Przyporządkuj: łączak, brodziec piskliwy, samotnik, krwawodziób
- a) ciemno ubarwiony grzbiet, biała plama na kuprze, szerokie pręgi na ogonie,
 - b) białe plamki na grzbiecie, biała plama na kuprze, wąskie pręgi na ogonie,
 - c) najmniejszy, wielkości skowronka, brak białej plamy na kuprze,
 - d) największy, wielkości kosa, biała plama na kuprze, nogi i dziób u nasady czerwone.
17. Co oznacza pojęcie „mizantrop” w stosunku do dropia, cietrzewie, bataliona?
18. Na czym polega mimikra u pasożytów lęgowych takich jak kukułka?
19. Jakie zagrożenie niesie łańcuch troficzny: ziemniak, stonka, bażant, sokół, dla jego ostatniego ogniwa?
20. Jakie wspólne siedlisko można wskazać dla następujących gatunków: kos, grzywacz, krzyżówka, kwiczoł, kawka, gawron, łabędź niemy, sokół, jerzyk?
21. Podaj choć jeden przykład ornitochorii, czyli rozsiewania nasion przez ptaki.
22. Na czym polegają toki i do czego służą?
23. Ornitofagiem jest:
- a) myszołów, b) pustułka,
 - b) sokół wędrowny, c) ścierwnik
24. Podaj przykład ptaka, który w okresie lęgowym nie jest pod ochroną?
25. Ptak trudny do zauważenia, bo żyje w koronach liściastych drzew. Słynie z pięknych, wręcz złocistych barw -
26. Co oznacza skrót SOO? Czy SOO chronią ptaki? (tak/nie)

Testy skonstruowano na podstawie pytań i zadań opracowanych przez dr Marię Wieloch (Stacja Ornitologii PAN w Gdańsku), Edmunda Spierewkę (ZTN), Zbigniewa Gierszewskiego (ZTN), Krzysztofa Zabrockiego (ZTN) i Tomira Kubickiego (Nadleśnictwo Przymuszewo).